

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: S. Š.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 2. 2025, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím změnila své rozhodnutí ze 17. 10. 2024 tak, že žalobkyni nepřiznala invalidní důchod. Vyšla z posouzení žalobkynina zdravotního stavu učiněném Institutem posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 15. 1. 2025, který shledal žalobkynin zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý, za jeho příčinu označil zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. oddíl B, položku 8a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

(dále jen „vyhláška“), pokles pracovní schopnosti žalobkyně pro toto postižení vyčíslil na 15% a tento pokles navýšil pro jeho vliv na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti podle § 3 odst. 2 vyhlášky o 10% na celkových 25%. Prvostupňové posouzení ze dne 19. 9. 2024 ve znění opravy z 1. 10. 2024, podle kterého bylo postižení žalobkyně zařazeno do kapitoly XIII., oddíl A, položky 1b přílohy k vyhlášce a stanovený pokles pracovní schopnosti žalobkyně na 35%, označil posudkový lékař IPZS v námitkovém řízení za nadhodnocené.

2. Žalobkyně s tímto nesouhlasila. V žalobě uvedla, že žalovaná nedostatečně zhodnotila její zdravotní stav; poukázala na to, že posudkový lékař byl internista, nikoliv ortoped. Navíc ji nevyšetřil. V námitkovém řízení nemohla předložit všechny relevantní lékařské zprávy, neboť čekací doby na odborná vyšetření jsou dlouhá. Její zdravotní stav se nelepší ani není stabilizovaný.
3. Žalovaná ve svém vyjádření připomněla předchozí průběh řízení, kdy žalobkyni byl původně přiznán invalidní důchod prvního stupně od 17. 10. 2024. V námitkovém řízení však posudkový lékař dospěl k odlišnému posouzení poklesu pracovní schopnosti a na základě toho žalovaná změnila své prvostupňové rozhodnutí a žalobkyni invalidní důchod nepřiznala, neboť není invalidní.
4. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně je vyučena prodavačkou, pracovala v oboru a dále jako uklízečka a inspektorka kvality. Byla v dlouhodobé pracovní neschopnosti od 12. 9. 2023 do 25. 9. 2024. Nyní je vedena na Úřadu práce ČR. Dne 25. 7. 2024 požádala o invalidní důchod, který ji byl nejprve přiznán od 14. 8. 2021. Na základě posudku IPZS v námitkovém řízení však nebyla shledána invalidní, jak je popsáno v odstavci 1 tohoto rozsudku.
6. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. V posudku ze dne 7. 8. 2025 se posudková komise v Ostravě ztotožnila se závěry posudkového lékaře IPZS v námitkovém řízení co se týká rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobkyně a jejího zařazení podle citované vyhlášky. Podle názoru posudkové komise bylo rozhodující příčinnou žalobkynina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu postižení obou kyčlí po implantaci endoprotéz obou kyčelních kloubů v roce 2011 a 2023, s přihlédnutím k dalším postižením (ostruha patní kosti, syndrom manžety rotátoru vpravo, syndrom karpálního tunelu, myopie, alergická rýma, vředová choroba duodena). Jde o postižení zařazené v kapitole XV., oddíl B, položka 8a přílohy k vyhlášce. Ztotožnila se rovněž se stanovenou celkovou mírou poklesu pracovní schopnosti 20 %, kdy 15 % činí pokles pro daný typ postižení a 10% navýšení s ohledem na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a na schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 vyhlášky. Posudková komise žalobkyni vyšetřila, v komisi byl přítomen ortoped a komise zohlednila žalobkyni předložené lékařské zprávy k žalobě o samotné posudkové komisi.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

7. Žalobkyně s tímto závěrem nesouhlasila. Poukázala na bolesti, kterými trpím, na nekrózu, ke které při výměně kloubu došlo, a tedy na poškození měkkých tkání, což nebylo zohledněno. Dále na to, že nohu má o 1,5 cm kratší, což vede k poškození páteře a v důsledku toho i pravé ruky, což rovněž nebylo zohledněno. Zdůraznila, že podle komise je zdravá, pracovat ale nemůže, což ji způsobuje i psychické potíže.
8. Krajský soud si proto vyžádal doplnění posudku u posudkové komise MPSV v Ostravě, které námitky žalobkyně přdestřel a postoupil ji i novou lékařskou zprávu z 30. 9. 2025.
9. Posudková komise podala doplňující posudek dne 10. 10. 2025 a svůj posudkový závěr nezměnila. Zopakovala závěry svého klinického vyšetření a uvedla, že rozdíl v délce končetin u žalobkyně skutečně je. Jde o jednu z možných komplikací operace kyčle a lze ji řešit pomůckami (podpatěnkou, různým podražením boty). Nemá funkční vliv na stav žalobkyně. Potíže s páteří, které žalobkyně má, s rozdílnou délkou končetin nesouvisí, ale jde o obecné onemocnění páteře, degenerativní změny. V každém případě nemají zásadní dopad na posudkové hodnocení. Podle posudkové komise k žádné nekróze u žalobkyně nedošlo. K rozporu ohledně zjištěného lehkého až středně těžkého postižení kloubu, který má být schopen plné zátěže, posudková komise vysvětlila, že funkční omezení nosného kloubu obecně nemá vliv na schopnost jeho zatížení. Ačkoliv je tedy rozsah pohybu kyčle žalobkyně postižen lehce až středně těžce, na schopnost jejího zatížení to nemá vliv.
10. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje Institutu posuzování zdravotního stavu. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav pak posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“); za tím účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soud ovšem nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochybností, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnil. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
11. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5)

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).

12. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který dospívá ke zcela identickým závěrům, ve kterých se shoduje se závěry posudkového lékaře IPZS Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností ortopedie. Podle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.* Podle odstavce 3 téhož ustanovení, *posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise.* Jak vyplývá z ustanovení § 16b odstavec 1 a 3 zákona o OPSZ, obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis a je odpovědností jejího předsedy, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 citovaného zákona, tedy *posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (...).* Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, „*byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona*“. V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila, protože zdravotní stav žalobkyně a její pracovní schopnost posoudila. Odborný lékař posuzoval onemocnění žalobkyně, jehož dopad na žalobkynin zdravotní stav je předmětem sporu.

13. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti.

14. Posudek ve spojení s jeho doplněním podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Vysvětlila, jak ovlivňuje její pracovní schopnost. Vysvětlila rovněž, jaký vliv na její pracovní schopnost mají další onemocnění, ke kterým přihlédla. Vysvětlila funkční dopad žalobkynin namítaných skutečností (kratší noha, potíže s páteří).

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

15. Posudková komise se vypořádala s žalobkyní předloženými podklady. Nutno zdůraznit, že přezkum napadeného rozhodnutí a posudků, ze kterých žalovaná vycházela, je limitován datem vydání napadeného rozhodnutí, tedy 12. 2. 2025. Zdravotní dokumentace vztahující se ke zdravotnímu stavu žalobkyně po tomto datu, může být relevantní jen za předpokladu, že svědčí o zdravotním stavu žalobkyně před 12. 2. 2025. To platí pro žalobkyní namítanou skoliózu páteře. Podle žalobkyně jde o důsledek operace, protože před ní skoliózu neměla. Vskutku skolióza vyplývá poprvé z žalobkyní předložené zprávy Bc. E. S., fyzioterapeutky, kde je v objektivních zjištění zmíněna „lehká skolióza vpravo TH-L pravděpodobně pro zkrat LDK o 1,5 cm“. Tuto zprávu měla posudková komise k dispozici a uvedla ji ve svých podkladech. Nicméně, pokud nebyla skolióza žalobkyní diagnostikována před vydáním napadeného rozhodnutí, jde o postižení, které bylo zmíněno poprvé až po vydání napadeného rozhodnutí a není možné k němu nyní přihlédnout, protože ke dni vydání napadeného rozhodnutí diagnostikováno nebylo. Pokud se zdravotní stav žalobkyně mění, je možné podat novou žádost o invalidní důchod, kde tuto novou skutečnost zohlednit lze. Totéž platí o i lékařské zprávě z 30. 9. 2025, kterou soud komisi poslal. Posudková komise se k ní výslovně nevyjádřila, což lze považovat za vadu posudku, která však nemá vliv na jeho správnost. Jde totiž o zprávu svědčící o zdravotním stavu žalobkyně, jaký byl u ní více než sedm měsíců po datu vydání napadeného rozhodnutí. Bylo by možné k ní přihlédnout v případě nové žádosti o invalidní důchod.
16. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
17. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudku posudkové komise. Žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, protože její pracovní schopnost poklesla o 25 %, což neodpovídá žádnému stupni invalidity, protože pro nejnižší první stupeň zákon vyžaduje pokles ve výši nejméně 35 %. Rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
18. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.
19. Krajský soud nepřehlédl, že žalobkyně dne 22. 4. 2025 upozornila soud, že již 4 roky nebydlí na adrese svého trvalého pobytu. Tuto svou informaci však změnila u jednání dne 10. 9. 2025 a soud proto v tomto rozsudku žalobkynin pobyt uvedl v souladu s jejím tvrzení jak v žalobě, tak u tohoto jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

Ostrava 12. listopadu 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.